

Hamid Olimjon-milliy she'riyat va adabiyot fidoisi

Vaxobjonova Guljahon

Abduraimova Sabina

Sotivoldiyeva Nilufar

Yusupova Muqaddas

Toshkent tibbiyot akademiyasi talabalari

Annotatsiya: Maqolada mashhur o'zbek shoiri, dramaturg va olim Hamid Olimjonning hayoti, ijodi va adabiyotdagi o'rni yoritilgan. Uning she'riyatida milliy ruh, Vatanga muhabbat, insoniylik va fidoyilik tushunchalari chuqur ifodalangan.

Tayanch so'zlar: Shoir, dramaturg, vatanparvar, ijodkor, sadoqat, insoniylik, jasorat, adabiy meros.

Аннотация: В статье освещены жизнь, творчество и роль в литературе известного узбекского поэта, драматурга и ученого Хамида Алимджана. В его поэзии глубоко отражены национальный дух, любовь к Родине, человечность и самоотверженность.

Ключевые слова: Поэт, драматург, патриот, творец, преданность, человечность, мужество, литературное наследие.

Abstract: The article covers the life, work, and literary significance of the famous Uzbek poet, playwright, and scholar Hamid Olimjon. His poetry deeply reflects national spirit, love for the homeland, humanity, and dedication.

Key words: Poet, playwright, patriot, creator, loyalty, humanity, courage, literary heritage.

O'zbek milliy she'riyatining yorqin namoyandalaridan biri Hamid Olimjon 1909-yil 12-dekabrda Jizzax shahrida tug'ilgan. U yoshligidan she'riyatga qiziqib, ilk asarlarini maktab davridanoq yaratgan. Samarqanddagi pedagogika bilim yurtida tahsil olgan yillari uning ijodiy kamoloti boshlandi. Keyinchalik u Nizomiy nomidagi pedagogika institutida o'qidi va o'zining adabiy faoliyatini yanada rivojlantirdi.

Hamid Olimjon 1930-yillardan boshlab o'zbek adabiyotining ilg'or vakillaridan biriga aylandi. U nafaqat shoir, balki dramaturg, olim va tarjimon sifatida ham katta muvaffaqiyatlarga erishdi. 1939-yilda O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasining raisi lavozimiga tayinlandi va adabiyot taraqqiyotiga katta hissa qo'shdi. Afsuski, shoir qisqa umr kechirdi – 1944-yil 3-iyulda 35 yoshida fojiali tarzda vafot etdi. Shoirning hayoti murakkab va mazmunli bo'ldi. U yoshligidan ilm-ma'rifatga chanqoq bo'lib, o'z ijodini jahon adabiyoti bilan uyg'unlashtirishga intilgan. Uning she'riyatida xalq dardlari, orzu-umidlari va ezgulik g'oyalari yorqin ifoda topgan. Hamid Olimjon qattiq mehnat qilishi, sadoqat bilan ijod qilish bilan ajralib turardi. U faqat shoir emas, balki yirik adabiy tashkilotchi sifatida ham adabiyot rivojiga ulkan hissa qo'shgan. Shoirning faoliyati nafaqat she'riyat bilan, balki dramaturgiya va ilmiy tadqiqotlar bilan ham bog'liq edi.

Hamid Olimjonning ijodi. Hamid Olimjonning ijodiy merosi o'zbek adabiyotining bebaho boyligi hisoblanadi. Uning she'rlari milliy ruh, Vatanga sadoqat, mehnatni ulug'lash va insoniy qadriyatlarni tarannum etadi. Shoirning “Po'rtana”, “Baxtigul va Sodiq”, “Zaynab va Omon”, “Semurg” kabi dostonlari o'zbek she'riyatining eng muhim

asarlaridan biri sanaladi. Ayniqsa, “Semurg” dostoni Hamid Olimjonning ijodiy mahorati va falsafiy teranligini namoyon etuvchi asar sifatida e'tirof etilgan.

Uning “Yurak”, “Ko'klam”, “O'zbek qiziga” kabi she'rlari xalqimiz qalbidan chuqur joy olgan. Shoir o'z asarlarida mehnatkash xalqning fidokorligi, hayotga muhabbat va insoniylikni ulug'lagan.

Dramaturgiya sohasida ham Hamid Olimjon o'z izini qoldirgan. “Muqanna” va “Jinoyat” kabi sahna asarlari o'zbek teatri rivojiga katta hissa qo'shgan. Shuningdek, shoir rus va jahon adabiyotining ilg'or namunalarini o'zbek tiliga tarjima qilish bilan ham shug'ullangan. Shoirning ijodi yangi obrazlar yaratish va lirik tuyg'ularni chuqur aks ettirish bilan ajralib turadi. Uning dostonlari inson ruhiyati va jamiyat hayotidagi o'zgarishlarni tasvirlashda katta ahamiyatga ega. Hamid Olimjon folklor an'alarini zamonaviy she'riyat bilan uyg'unlashtirgan. U o'z asarlarida xalq hayotini teran his etib, realistik uslubni lirizm bilan mujassamlashtira oldi. Uning she'riyati ezgulik va adolat g'oyalarini ilgari suradi.

Adabiyot va jamiyatdagi o'rni. Hamid Olimjon nafaqat ijodkor, balki O'zbekiston madaniy hayotining faol ishtirokchisi ham bo'lgan. U yosh shoirlar tarbiyasiga katta e'tibor qaratgan va adabiyot rivoji yo'lida fidokorona mehnat qilgan. Shoir Zulfiya bilan turmush qurgan bo'lib, ularning ijodiy hamkorligi o'zbek adabiyotining yorqin sahifalaridan biri hisoblanadi.

Hamid Olimjon ijodi va shaxsiyati bugungi avlodlar uchun ham ibrat manbai bo'lib qolmoqda. Uning she'rlari, dostonlari, dramalari hamon o'zbek kitobxonining sevimli asarlari qatoridan o'rin egallagan. Shoirning milliy ruh va insoniy qadriyatlarni ulug'lovchi she'riyati xalqimizning ma'naviy merosi sifatida abadiy yashaydi.

Xulosa. Hamid Olimjon o'zbek adabiyotining zabardast vakillaridan biri bo'lib, uning she'riyati, dramaturgiyasi va tarjimalari xalqimiz madaniy hayotida katta o'rin egallaydi. Shoirning asarlarida Vatanga sadoqat, insoniylik, mehnatsevarlik va adolat kabi

qadriyatlar yorqin aks etgan. Uning ijodiy merosi bugungi kunda ham o'zbek she'riyatining faxrli sahifalaridan biri bo'lib qolmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimov O. Hamid Olimjon ijodi. – Toshkent: Fan, 1978. – 250 b.
2. Sultonova M. O'zbek adabiyotida Hamid Olimjonning o'rni. – Toshkent: Adabiyot, 1982. – 320 b.
3. Zulfiya. Shoir yodi. – Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti, 1995. – 280 b.
4. Qosimov S. O'zbek she'riyatining buyuk siymosi. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2005. – 200 b.